

การพัฒนาแบบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการและการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1

The Development of Using Information Technologies Model for Management and Learning of School Under Surat Thani Primary Educational Service Area Office 1

กนกนิษฐ์ แสนบุญยืน^{1*} ทิพนาม ศเวตวรโชติ² สรัญญา แสงอัมพร³

Kankanis Sanboonyuen^{1*} Tippamas Sawetworrachot² Sranya Saengamporn³

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการและการเรียนรู้ของสถานศึกษา 2) ร่างรูปแบบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการและการเรียนรู้ของสถานศึกษา 3) ประเมินรูปแบบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการและการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 การวิจัยมี 3 ขั้นตอน 1) ศึกษาสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการและการเรียนรู้ของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู จำนวน 304 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2) ร่างรูปแบบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการและการเรียนรู้ของสถานศึกษา โดยการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน เลือกแบบเจาะจง โดยใช้แบบสัมภาษณ์การสนทนากลุ่ม 3) ประเมินรูปแบบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการและการเรียนรู้ของสถานศึกษา โดยผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 9 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบใช้สถิติความถี่และค่าร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการและการเรียนรู้ของสถานศึกษา พบว่า โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการการเรียนรู้ ด้านการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ ด้านการสร้างบรรยากาศเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ และด้านการส่งเสริมสนับสนุนการใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้

2. รูปแบบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการและการเรียนรู้ของสถานศึกษา มี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการการเรียนรู้ 2) ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ 3) สร้างบรรยากาศเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ 4) ส่งเสริมสนับสนุนการใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้

3. ผลประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการและการเรียนรู้ของสถานศึกษา พบว่า โดยรวมมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในร้อยละ 96.23

คำสำคัญ: การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ, การบริหารจัดการและการเรียนรู้, รูปแบบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

Abstract

The objectives of this research were: 1) study the state of using information technology for management and learning of educational institutions 2) Draft the use of information technology for management and learning of educational institutions 3) to evaluate the use of information technology for management and learning of educational institutions. Under Surat Thani Primary Educational Service Area

^{1,2,3} มหาวิทยาลัยมหาจุฬารามราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมมาโคตรราช

^{1,2,3} Mahamakut Buddhist University Srithammasokkaraj Campus

* Corresponding Author E-mail: jubjib.kan@gmail.com

Office 1 The research consists of 3 steps: 1) Study the state of using information technology for management and learning of educational institutions. The sample consisted of 304 school administrators and teachers obtained by simple random sampling. The tool used was a questionnaire. Data were analyzed using basic statistics, namely: mean and standard deviation 2) Draft the model for using information technology for management and learning of educational institutions. By group discussion of 5 experts selected by purposive method. by using the focus group interview form 3) Evaluate the use of information technology for management and learning of educational institutions. The experts consisted of 9 school administrators. The tools used were the appropriateness and feasibility assessment of the model using frequency and percentage statistics.

The results of this research found that:

1. The condition of using information technology for management and learning of educational institutes was found that overall and each aspect. at a high level in order of average from highest to least, including information technology for learning management Promotion of learning management creating an atmosphere to promote learning and promoting and supporting the use of media and learning resources.

2. The model of using information technology for management and learning of educational institutions has 4 components: 1) information technology for learning management 2) promoting learning management 3) creating an atmosphere to support learning know 4) promote and support the use of media and learning resources.

3. The results of the assessment of the suitability and feasibility of the use of information technology for management and learning of educational institutions found that the overall suitability and feasibility were at 96.23 percent.

Keywords: Use of information technology, Management and learning, Model of information technology use

บทนำ

ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสังคมปัจจุบันกลายเป็นสังคมสารสนเทศ (Information society) เชื่อมโยงกันด้วยเครือข่ายไร้พรมแดน โลกถูกหล่อหลอมเป็นหนึ่งเดียว กิจกรรมทุกด้านไม่ว่าด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม การศึกษา และด้านอื่น ๆ มีผลต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์องค์กรและหน่วยงานต่าง ๆ ที่ต้องให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วแต่ปัญหาความแตกต่างที่เห็นได้ชัดเจนนระหว่างผู้ที่ไม่ใช้เทคโนโลยีกับผู้ที่ใช้เทคโนโลยี ในขณะเดียวกัน สังคมโลกในยุคปัจจุบันก็เต็มไปด้วยข้อมูลข่าวสาร ทำให้คนต้องคิดวิเคราะห์ แยกแยะและมีการตัดสินใจที่ รวดเร็ว เพื่อให้ทันกับเหตุการณ์ในสังคมที่มีความสลับซับซ้อนมากขึ้น ดังนั้น ประเทศที่จะอยู่รอดได้หรือคงความได้เปรียบก็คือประเทศที่มีอำนาจทางความรู้และเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ (Learning society) แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2554-2556 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2555) ภาควิชาการศึกษาก็ต้องมีการปรับตัวให้เข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศ ไม่ว่าจะเป็นการเรียนการสอน โดยการใช้สื่ออุปกรณ์สารสนเทศต่าง ๆ และยังนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลขององค์กร ในการบริหารงานของสถานศึกษาเทคโนโลยีสารสนเทศจึงมีความสำคัญต่อการขับเคลื่อนประเทศชาติ และในการพัฒนาองค์กร หน่วยงานต่าง ๆ ในทุก ๆ ด้าน จะส่งผลให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา หน่วยงานในภาครัฐและเอกชน ได้ใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารองค์กรต่าง ๆ ทั้งนี้ยังช่วยเสริมสร้างโอกาสในการเรียนรู้ และสนับสนุนเพื่อให้สามารถก้าวทันโลกยุคข่าวสารและวิทยาการสมัยใหม่

ปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีสารสนเทศ มีการพัฒนาอย่างรวดเร็วจนทำให้มีผลต่อความเปลี่ยนแปลงทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมทั้งในด้านโอกาสและภัยคุกคาม จึงจำเป็นต้องเตรียมพร้อมให้ทันต่อการรองรับความเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในอนาคต จากผลการประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) พบว่า ด้านการบริหารจัดการและการบริหารงานทั่วไป สถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานยังไม่มีเป็นแหล่งบริการทางวิชาการ และมีการใช้ฐานข้อมูลและระบบเทคโนโลยีในการบริหารและจัดการของสถานศึกษาถือว่ายังมีน้อย และสิ่งที่ต้องปรับปรุงคือการใช้ระบบบริหารแบบใหม่โดยการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Information and communication technology: ICT) มาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการและพัฒนาการเรียนรู้ เพื่อเป็นเข็มทิศชี้แนะการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศของประเทศไทยในช่วงของทศวรรษที่ 21 เพื่อยกระดับเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตของประชาชนไทยและนำพาประเทศไทยเข้าสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ (Knowledge-based economy and society) (กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร, 2554)

ความสำคัญของการพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ได้กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 หมวดที่ 9 เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มาตรา 63-69 ที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ คือ รัฐต้องจัดสรรคลื่นความถี่ สื่อตัวนำและโครงสร้างพื้นฐานอื่นที่จำเป็นเพื่อใช้ประโยชน์สำหรับการศึกษาส่งเสริมให้มีการผลิต และพัฒนาแบบเรียน ตำรา หนังสือทางวิชาการและพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาให้มีการพัฒนาบุคลากรทั้งด้านผู้ผลิตและผู้ใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา เพื่อให้มีความรู้ความสามารถและทักษะในการผลิตรวมทั้งการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม นอกจากนี้รัฐต้องส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนาการผลิตและการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา รวมทั้งการติดตาม รวบรวมและประเมิน ผลการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาให้เกิดการใช้ที่คุ้มค่าเหมาะสมกับกระบวนการเรียนรู้ของคนไทย ตลอดจนให้มีการระดมทุนเพื่อจัดตั้งกองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาและรัฐต้องจัดให้มีหน่วยงานกลาง ทำหน้าที่พิจารณา เสนออนโยบาย แผนส่งเสริมและประสานการวิจัยและพัฒนา รวมทั้งการประเมินคุณภาพและประสิทธิภาพของการผลิตและการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 (ฉบับที่ 2) และที่แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช 2545 และ (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2553, 2553)

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการและการเรียนรู้ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ซึ่งควรประกอบกับบริบทของการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ จำเป็นต้องพัฒนาทักษะของครูและปรับตัวให้มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 เพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการศึกษาภายใต้องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการและการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1
2. เพื่อร่างรูปแบบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการและการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1
3. เพื่อประเมินรูปแบบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการและการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

1. การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการและการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 มีวิธีดำเนินการวิจัยแบบผสมวิธี 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการและการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 โดยการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและแนวทางการสร้างรูปแบบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ศึกษาสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการและการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 โดยการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของครู และผู้บริหารสถานศึกษา ประชากร ได้แก่ ผู้บริหาร ครู ในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 จำนวน 1,463 คน กลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหาร ครู ในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 จำนวน 304 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (1970)

ขั้นตอนที่ 2 รวบรวมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการและการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 สังเคราะห์ข้อมูล และยกร่างรูปแบบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการและการเรียนรู้ของสถานศึกษา ตรวจสอบความเหมาะสมของร่างรูปแบบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการและการเรียนรู้ของสถานศึกษา โดยการสนทนากลุ่ม (Focus group) โดยทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ปรับปรุงร่างรูปแบบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการและการเรียนรู้ของสถานศึกษา ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม เพื่อบันทึกการสนทนากลุ่มโดยผู้ทรงคุณวุฒิที่ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมของเนื้อหาจากอาจารย์ที่ปรึกษา วิเคราะห์ข้อมูลจากการผู้เชี่ยวชาญ วิเคราะห์เนื้อหา (Content analyze) และผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาสรุปเป็นรูปแบบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการและการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1

ขั้นตอนที่ 3 ประเมินรูปแบบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการและการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 จากผลการประเมินและข้อเสนอแนะจากกลุ่มผู้ใช้ การเก็บรวบรวมข้อมูล การตรวจสอบความเหมาะสมของร่างรูปแบบ ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา ที่มีประสบการณ์ในการบริหารไม่น้อยกว่า 5 ปี มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาทางการศึกษาขึ้นไป จำนวน 9 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในขั้นตอนนี้เป็นแบบตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการและการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ลักษณะแบบตรวจสอบเป็นแบบสถิติร้อยละ (Percentage)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในขั้นตอนนี้ ได้แก่ แบบสอบถามรูปแบบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการและการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการและการเรียนรู้ของสถานศึกษา โดยเป็นแบบสอบถามตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของ Likert (1961) และตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเป็นคำถามปลายเปิด

2.2 การสร้างเครื่องมือ ศึกษาทฤษฎี แนวคิด เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ที่มีโครงสร้างและเนื้อหาที่สอดคล้องกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการและการเรียนรู้ นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วเสนอคณะกรรมการควบคุมวิจัยตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสมและขอคำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือ และนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ที่มีคุณสมบัติเป็นผู้บริหารสถานศึกษา หรืออาจารย์มหาวิทยาลัย เพื่อตรวจสอบพิจารณา ความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) พิจารณาโดยใช้เกณฑ์กำหนดคะแนนความคิดเห็นนำแบบสอบถามที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารเป็นกลุ่มประชากรไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย นำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีการของ Cronbach (1990) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.94 และนำแบบตรวจสอบที่ได้หาค่าความเที่ยงตรงและหาค่าความเชื่อมั่นมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้มีความสมบูรณ์ แล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอความเห็นชอบก่อนนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 วิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยวิเคราะห์ในรูปแบบแจกแจง ความถี่ หาค่าร้อยละ (Percentage)

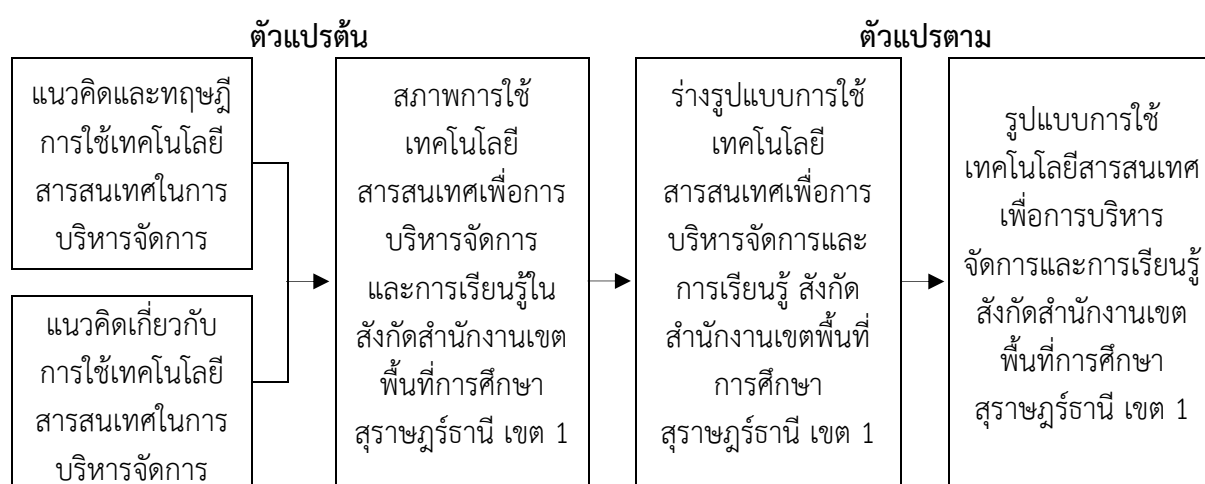
3.2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการและการเรียนรู้ของสถานศึกษา โดยวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Arithmetic mean: $\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation: S.D.) การแปลความหมายของแบบสอบถาม

3.3 ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Index of item objective congruence: IOC)

3.4 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของ Cronbach (1990)

4. กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยการพัฒนารูปแบบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการและการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวกับรูปแบบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมากำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ได้ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

จากผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการศึกษาสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการและการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 สรุปได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการและการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 พบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ การจัดการเรียนรู้ ด้านการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ ด้านการสร้างบรรยากาศเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ และด้านการส่งเสริมสนับสนุนการใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้

2. ผลการพัฒนารูปแบบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการและการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 โดยการสนทนากลุ่มย่อย (Focus group) จากทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน และได้จัดทำร่างรูปแบบ พบว่า รูปแบบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการและการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 มี 4 องค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ การจัดการเรียนรู้ การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ การสร้างบรรยากาศเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ และการส่งเสริมสนับสนุนการใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้

3. ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการและการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 พบว่า ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของของรูปแบบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการและการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในร้อยละ 96.23

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการและการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการและการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 พบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ การจัดการเรียนรู้ ด้านการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ ด้านการสร้างบรรยากาศเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ และด้านการส่งเสริมสนับสนุนการใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้ ที่เป็นเช่นนั้นอาจเนื่องมาจากผู้บริหารและครู ได้เห็นความสำคัญทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการการเรียนรู้ของสถานศึกษา โดยมีส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน การส่งเสริมสนับสนุน การใช้สื่อ การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ การเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้ และใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานเกี่ยวกับแหล่งเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับ วิมาน กะริอุณะ (2561) ได้ทำการวิจัย เรื่อง รูปแบบการพัฒนสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตสำหรับครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร พบว่า สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของครูประกอบด้วย การกำหนด และการเข้าถึง การบูรณาการ การประเมิน การสื่อสาร การสร้างสรรค์ การจัดการและการใช้เครื่องมือและ

ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการจัดการเรียนรู้ สภาพปัจจุบันอยู่ระดับปานกลาง ส่วนความต้องการจำเป็นในการพัฒนาอยู่ระดับมากทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสรุปได้ดังนี้

1.1 ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการการเรียนรู้ พบว่า โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก โดยเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน และเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อส่งเสริมสนับสนุนการใช้สื่อ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสืบค้นแหล่งการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน ส่วนเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อส่งเสริมสนับสนุนการใช้สื่อ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ที่เป็นเช่นนั้นอาจเนื่องมาจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการและการเรียนรู้ของสถานศึกษานั้น ผู้บริหารและครู ได้แสดงออกถึงเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน การสร้างบรรยากาศเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ การส่งเสริมสนับสนุนการใช้สื่อ และการสืบค้นแหล่งการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน ด้วยเหตุนี้ผู้บริหารและครู จึงมองถึงการพัฒนารูปแบบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการและการเรียนรู้ของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ ฐาปณี นาควรมิ (2562) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนโสตศึกษา ในภาคกลาง พบว่า การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูผู้สอนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายในภาพรวมทั้งด้านการสืบค้นรวบรวมข้อมูล การประมวลผลข้อมูล การจัดเก็บข้อมูล การสร้างงานหรือโครงการและการนำเสนอผลงานอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ ทศไพบ คณิงเหตุ (2559) ได้ทำการวิจัย เรื่อง สภาพการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารจัดการของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางบัวทอง เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นปัจจัยสำคัญต่อการเรียนการสอน และความต้องการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารจัดการของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลบางบัวทอง ควรมุ่งเน้นการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการให้มากขึ้น

1.2 ด้านการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ พบว่า โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก โดยเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการวางแผนการสอน ส่วนเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการนิเทศการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หรือการนิเทศการสอน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ที่เป็นเช่นนั้นอาจเนื่องมาจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการวางแผนการสอน ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าสอน ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการประเมินและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ และใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการนิเทศการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หรือการนิเทศการสอน ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในระยะที่ 2 ได้กำหนดกรอบนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารระยะ พ.ศ. 2544-2553 ของประเทศไทย (สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ, 2545) คณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ ได้ตระหนักถึงองค์ประกอบทางสังคมและเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป และความสำคัญที่จะต้องมีนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทั้งในและต่างประเทศ จึงได้จัดทำกรอบนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศของประเทศไทยในระยะที่ 2 ซึ่งครอบคลุมเวลา 10 ปี หรือ IT 2010 ขึ้น โดยให้ความสำคัญกับบทบาทของเทคโนโลยีสารสนเทศในฐานะเครื่องมือในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ ทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม โดยเน้นถึงการประยุกต์ใช้ ในสาขาหลักที่เป็นเป้าหมายของการพัฒนาอย่างคำนึงถึงความสมดุลระหว่างภาคเศรษฐกิจและภาคสังคม ทั้งนี้ IT 2010 ได้เน้นการพัฒนาด้านไอทีใน 5 สาขา คือ การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศในภาครัฐ ภาคอุตสาหกรรม ภาคการพาณิชย์ภาคการศึกษา ภาคสังคม โดยกรอบนโยบาย 2010 ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ ในวันที่ 3 ตุลาคม พ.ศ. 2544 และจากคณะรัฐมนตรีในวันที่ 19 มีนาคม พ.ศ. 2545 สอดคล้องกับ ศศิกาญจน์ แสงงามนกุล (2561) ได้ทำการวิจัย เรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการ

ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 พบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 โดยรวมบทบาทอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการสร้างบรรยากาศเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ พบว่า โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก โดยเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสร้างความสนใจใฝ่รู้ใฝ่ศึกษาแก่ผู้เรียน ส่วนเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสร้างเสริมความมีระเบียบวินัยให้แก่ผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ที่เป็นเช่นนั้นอาจเนื่องมาจากผู้บริหารและครู ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้ เพื่อสร้างความสนใจใฝ่รู้ใฝ่ศึกษาแก่ผู้เรียน เพื่อการจัดสภาพแวดล้อมในชั้นเรียนให้อ่านง่ายต่อการเรียนการสอน และเพื่อสร้างเสริมความมีระเบียบวินัยให้แก่ผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด ญัฐชลิตา ประกิจ (2561) ได้กล่าวว่า การบริหารจัดการการเรียนรู้ คือ การบริหารโดยใช้การร่วมมือกันทำงานหรือการทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกัน อย่างเป็นกระบวนการ และระบบภายใต้ทรัพยากรที่มีอยู่ ซึ่งการจัดกิจกรรมควรเน้นให้นักเรียนมีความสุขสนุกสนาน เกิดความพึงพอใจในการเรียนรู้ และใช้เทคนิคการสอนหลาย ๆ วิธีในการสอนเพื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหาและพัฒนาการของนักเรียน ซึ่งการจัดการเรียนรู้ควรมุ่งเน้นทักษะการปฏิบัติ เพื่อเกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน และระหว่างนักเรียนกับนักเรียน ซึ่งส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความเจริญงอกงามในทุก ๆ ด้าน

1.4 ด้านการส่งเสริมสนับสนุนการใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้ พบว่า โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก โดยเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานเกี่ยวกับแหล่งเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดให้มีเครือข่ายการเรียนรู้ เพื่อเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ส่วนเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาวิธีการเลือกและการใช้สื่อการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาวิเคราะห์คุณภาพการจัดหาหรือจัดให้มีแหล่งการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ที่เป็นเช่นนั้นอาจเนื่องมาจากผู้บริหารและครู ได้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานเกี่ยวกับแหล่งเรียนรู้ การจัดให้มีเครือข่ายการเรียนรู้เพื่อเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีการพัฒนาสื่อหรือการจัดทำและจัดหาสื่อ การสำรวจและจัดทำสารสนเทศ โดยมีการศึกษาค้นคว้าวิจัย การศึกษาวิธีการเลือกและการใช้สื่อการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และการศึกษาวิเคราะห์คุณภาพการจัดหาหรือจัดให้มีแหล่งการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับ พัทญ์พิชา จันทา (2563) ศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครนายก พบว่า 1) สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายกโดยรวมอยู่ในระดับมาก และสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ (1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา มีการวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานควบคู่กับหลักสูตรสถานศึกษาที่มีอยู่ (2) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ มีการใช้สื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยตรงตามจุดประสงค์และเนื้อหาสาระสอดคล้องกับเหตุการณ์ปัจจุบัน (3) ด้านการวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน มีการประเมินผลผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลายและประเมินตามสภาพจริง (4) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษามีการใช้กระบวนการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้ (5) ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีการติดตามการใช้และประเมินผลการใช้สื่อเทคโนโลยี (6) ด้านการนิเทศการศึกษา มีการให้คำแนะนำตามหลักการนิเทศ เปิดโอกาสให้ผู้รับการนิเทศแลกเปลี่ยนประสบการณ์หรือ

ปรึกษา (7) ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา มีการวิเคราะห์บริบทของสถานศึกษาจัดทำแผนกลยุทธ์ แผนพัฒนาคุณภาพ และแผนปฏิบัติการ

2. ผลร่างรูปแบบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการและการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 พบว่า รูปแบบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการและการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 มี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการการเรียนรู้ องค์ประกอบที่ 2 การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ องค์ประกอบที่ 3 การสร้างบรรยากาศเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ องค์ประกอบที่ 4 การส่งเสริมสนับสนุนการใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้ ที่เป็นเช่นนั้นอาจเนื่องมาจากการพัฒนารูปแบบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการและการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่มีเนื้อหาครอบคลุม การพัฒนารูปแบบ แนวคิดเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการและการเรียนรู้ของสถานศึกษา ทั้งยังสังเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการและการเรียนรู้ของสถานศึกษา ที่ได้จากการสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 เพื่อกำหนดเป็นขอบข่ายและเนื้อหาของรูปแบบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการและการเรียนรู้ของสถานศึกษา สอดคล้องกับ พิศดา มาลาม และคณะ (2562) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 พบว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 2 ด้าน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง 3 ด้าน และปัญหาการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร พบว่ามีปัญหาอยู่ในระดับมากทุกด้าน 2) รูปแบบการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24 ประกอบด้วยองค์ประกอบ 5 ด้าน คือ (1) ด้านโครงสร้างพื้นฐานในการบริหารจัดการ ICT (2) ด้านการพัฒนาบุคลากร (3) ด้านกระบวนการเรียนรู้ (4) ด้านการบริหารจัดการและการบริการ ICT (5) ด้านการวิจัยพัฒนา และ 3) ผลการประเมินผลการใช้รูปแบบการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 พบว่า ภาพรวมของรูปแบบการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารโดยรวมมีระดับความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก การนำรูปแบบการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารไปใช้งานจริงโดยรวมมีระดับความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก และคุณค่า คุณภาพของรูปแบบการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารโดยรวมมีระดับความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด

3. ผลการประเมินรูปแบบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการและการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 พบว่า ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการและการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนั้นอาจเนื่องมาจากการพัฒนารูปแบบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการและการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ดำเนินการตามขั้นตอนการพัฒนารูปแบบ โดยการศึกษาวิเคราะห์สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการและการเรียนรู้ของสถานศึกษา ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับ การพัฒนารูปแบบ และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการและการเรียนรู้ของสถานศึกษา เพื่อให้ครอบคลุมขอบเขตของ

การศึกษาและพัฒนาเป็นรูปแบบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการและการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 และเมื่อได้ร่างรูปแบบแล้วได้ดำเนินการสอบถามความเหมาะสมของร่างรูปแบบ โดยการสนทนากลุ่ม โดยผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษา จำนวน 5 คน จึงทำให้รูปแบบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการและการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก สามารถนำไปใช้ในการการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการและการเรียนรู้ของสถานศึกษาได้ตามวัตถุประสงค์ ซึ่งสอดคล้องกับ สมเกียรติ ดาสา และคณะ (2565) ได้ทำการวิจัย เรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศโรงเรียนในศตวรรษที่ 21 สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการบริหารจัดการการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศโดยรวมอยู่ในระดับมาก ขั้นตอนที่ 2) ผลการสร้างและตรวจสอบรูปแบบการบริหารจัดการการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดยผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิทุกคนมีความเห็นว่า รูปแบบมีความถูกต้องและเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด 3) ขั้นตอนที่ 3 ผลการประเมินความสอดคล้องและความเป็นประโยชน์ความสอดคล้องและความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารจัดการการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และขั้นตอนที่ 4) การทดลองนำรูปแบบไปใช้พบว่ามีความสอดคล้องและเป็นประโยชน์ในการวางแผนระบบการบริหารงาน และการจัดการเรียนการสอน

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัย

แผนภาพที่ 2 รูปแบบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการและการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1

การจัดการศึกษามีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้ความสำคัญกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศไม่ว่าจะเป็นการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของหน่วยงานของรัฐบาล เอกชน และโดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการและการเรียนรู้ของสถานศึกษา ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการบริหารจัดการการศึกษาของสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา รูปแบบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการและการเรียนรู้ของสถานศึกษาที่ได้จากการวิจัยซึ่งประกอบไปด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการการเรียนรู้ ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ สร้างบรรยากาศเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ และส่งเสริมสนับสนุนการใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้ จะเป็นแนวทางให้สถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษา และสามารถประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาการศึกษาได้อย่างเหมาะสมกับศักยภาพ ความพร้อม และบริบทของสถานศึกษา ภายใต้ปัจจัยเงื่อนไขที่สถานศึกษาจะต้องมีความตระหนัก เห็นความสำคัญ ของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการศึกษาอย่างแท้จริง โดยการทำความเข้าใจองค์ประกอบของรูปแบบให้ลึกซึ้ง และดำเนินการตามตัวบ่งชี้ที่ระบุไว้อย่างเคร่งครัดเพื่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการและการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ข้อเสนอแนะระดับนโยบายสำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1

1.1 ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการการเรียนรู้ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของสถานศึกษา ควรประชุมชี้แจงคณะครูและบุคลากรให้เห็นความสำคัญของการนำเทคโนโลยีสารสนเทศไปใช้ในการพัฒนาจัดทำหลักสูตรของสถานศึกษามาให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น

1.2 ด้านการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ ควรดำเนินการจัดหา พัฒนา วัสดุอุปกรณ์ เช่น คอมพิวเตอร์ เครื่องโทรทัศน์ โปรเจคเตอร์ เครื่องเสียง ระบบอินเทอร์เน็ตอย่างเพียงพอ ส่งเสริมครูผู้สอนให้ออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือในการสอน

1.3 ด้านการสร้างบรรยากาศเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีทักษะการปฏิบัติการจัดการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

1.4 ด้านการส่งเสริมสนับสนุนการใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้ ควรพัฒนาและส่งเสริมให้มีองค์ความรู้การจัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อเพื่อการศึกษาแบบบูรณาการผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

2. ข้อเสนอแนะระดับปฏิบัติสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1

2.1 ในการนำรูปแบบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการและการเรียนรู้ของสถานศึกษาไปใช้ ควรศึกษารูปแบบให้เข้าใจในทุกขั้นตอนอย่างละเอียด เพื่อให้ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนสามารถดำเนินการได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมกับศักยภาพ ความพร้อม และบริบทของสถานศึกษา ส่งผลให้การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการและการเรียนรู้ของสถานศึกษาอย่างเต็มศักยภาพ

2.2 สถานศึกษาควรจัดสรรงบประมาณ หรือระดมทรัพยากรในการบริหารจัดการเพื่อการเรียนรู้ด้านสื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา ไม่ว่าจะเป็นด้านทรัพยากรบุคคล งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ ให้เพียงพอกับความต้องการของครูและบุคลากรทางการศึกษา

2.3 สถานศึกษาควรมีการกระตุ้น และสร้างแรงจูงใจ กำกับติดตาม ประเมินผล และนำผลไปปรับปรุงพัฒนาด้านการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น

3. ข้อเสนอแนะในการวิจัยในครั้งต่อไป

3.1 ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการนำรูปแบบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารจัดการและการเรียนรู้ของสถานศึกษาไปใช้ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการดำเนินงานตามรูปแบบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการบริหารจัดการและการเรียนรู้ของสถานศึกษา ให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลมากขึ้น

3.2 ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารจัดการและการเรียนรู้ของสถานศึกษา เพื่อเป็นข้อมูลและแนวทางการดำเนินงานของสถานศึกษาในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการบริหารจัดการและการเรียนรู้ของสถานศึกษา ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3.3 ควรพัฒนารูปแบบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารจัดการและการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 โดยนำไปทดลองใช้ในภาคปฏิบัติ และประเมินผลการนำรูปแบบไปใช้ เพื่อนำผลที่ได้มาปรับปรุงรูปแบบให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. (2554). *กรอบนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ระยะ พ.ศ. 2554-2563 ของประเทศไทย*. <https://www.mdes.go.th/content/download-detail/2965>
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2555). *แผนแม่บทเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาของ กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2554-2556*. <https://bict.moe.go.th/wp-content/uploads/2022/03/digital-54-56.pdf>
- ฐาปณี นาคภูมิ. (2562). *การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนโสตศึกษา ในภาคกลาง [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยรังสิต]*. RSUIR at Rangsit University. <https://rsuir-library.rsu.ac.th/handle/123456789/97>
- ณัฐชิตา ประกิจ. (2561). *สภาพ ปัญหา และแนวทางในการพัฒนาการบริหารจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี]*. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี. <https://rsuir-library.rsu.ac.th/handle/123456789/97>
- ทัศไนย คะนิงเหตุ. (2559). *สภาพการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารจัดการของโรงเรียนในสังกัด องค์การบริหารส่วนตำบลบางบัวทอง [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี]*. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 (ฉบับที่ 2) และที่แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช 2545 และ (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2553. (2553, 22 กรกฎาคม). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 127 ตอนที่ 45 ก. หน้า 22-23.
- พัชร์พิชา จันทา. (2563). *แนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครนายก [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี]*. DSpace at Rajamangala University of Technology Thanyaburi. <http://www.repository.rmutt.ac.th/xmlui/handle/123456789/3909>

- พริดา มาลาม, สมเจตน์ ภูศรี และเสน่ห์ คำสมหมาย. (2562). การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*, 13(1), 23-37. <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/rmu/article/view/254045>
- วิมาน กะริอุณะ. (2561). รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตสำหรับครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร [วิทยานิพนธ์ปริญญาคุุณบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- ศศิกาญจน์ แปะงามนกุล. (2561). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 1. University of Phayao Digital Collections. <http://www.updc.clm.up.ac.th/handle/123456789/78>
- สมเกียรติ ดาสา, สิทธิพร ประวัตรุ่งเรือง, และขวัญหญิง ศรีประเสริฐภาพ. (2565) รูปแบบการบริหารจัดการการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศโรงเรียนในศตวรรษที่ 21 สังกัดกรุงเทพมหานคร. *วารสารรัชต์ภาคย์มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ*, 16(46), 510-526. <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/RJPJ/article/view/257788>
- สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ. (2545). *กรอบนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศระยะ พ.ศ. 2544 – 2553 ของประเทศไทย*. ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ.
- Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of Psychological Testing* (5th ed.). UCL Press.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.
- Likert, R. (1961). *New Patterns of Management*. McGraw-Hill.